

Nebezpečné pronásledování elektronickými prostředky

Kyberstalking se odvozuje od pojmu stalking (česky „stopování“, „lovení“). Volně se toto slovo vykládá jako pronásledování, opakované a stupňující obtěžování osob prostřednictvím e-mailů, sms apod. formou výhrůzek, které mohou přejít k agresi a ničení majetku. Téměř 10 % občanů se s kyberstalkingem setkalo a 2 % útoků končí smrtí. Při zkoumání 141 případů žen, jež byly usmrceny svými bývalými partnery, se zjistilo, že v 76 % případů se pachatel projevoval jako stalker.

Mezi nejznámější projevy kyberstalkingu patří tzv. ex-partner-stalking, kdy útočník velmi často po ukončení partnerského vztahu střídá pocity lásky a agrese s cílem nápravy vztahu. Typologie kyberstalkera je znázorněna v níže uvedené tabulce.

Tabulka 1 – Charakteristika stalkerů

Typologie stalkera	Cíl stalkera		Popis jednání
Uctívač	touha po vztahu,	touha být přijat	dopisy, sms
Neobratný nápadník	touha po vztahu,	pokus se o fyzický kontakt	snaha o políbení druhého, chycení za rukáv
Ublížený pronásledovatel	msta po neúspěšném vztahu,	zpravidla slovně útočí	násilné vnikání do bytu, ubližování zvířatům
Sexuální útočník	fyzický nebo sexuální motiv,	útočné a sexuální chování	sadismus, voyerismus ¹ , atp.
Poblouzněný milovník	touha po vztahu,	iluzorní jednání	sms, dopisy
Kyberstolker	souhrn všech cílů,	využívá informačních technologií	internet, telefon

Nejznámějším případem kyberstalkingu je kauza, kdy stalker P. H. více než dva roky pronásledoval svou kolegyni ze zaměstnání. Tři měsíce před vraždou pro útoky směřující vůči poškozené (tj. kolegyně) mu příslušný soud uložil nepodmíněný trest odnětí svobody. Násilník požádal o odložení nástupu trestu pro špatný psychický stav. P. H. po následných útocích kolegyni zavraždil. V květnu 2010 odvolací soud za tento hrůzný čin poslal vraha na 15 let do vězení.

Důsledkem tohoto případu byla kriminalizace nebezpečného pronásledování a v novém trestním kodexu ji lze nalézt v ustanovení § 354 (TrZ). Jedním z obligatorních znaků skutkové podstaty trestného činu nebezpečného pronásledování je, aby jednání pachatele bylo způsobilé vzbudit v oběti důvodnou obavu o její život nebo zdraví, nebo o život a zdraví osob jemu blízkých.

¹ Sexuální úchylka, kdy vzrušení je dosahováno sledováním intimního počínání nic netušících anonymních objektů (svlékajících se žen, souložících párů, koukáním pod sukně, do výstřihů).